

ชื่อผู้แต่ง อนุวัติ สงสม
ชื่อเรื่อง เศรษฐกิจของภาคครัวเรือนจังหวัดปัตตานีภายใต้สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่
Household Economy in Pattani Province under the Southern Unrest
ปี พ.ศ. 2552

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โครงสร้างรายได้ รายจ่าย และหนี้สินของภาคครัวเรือน ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่และการเปลี่ยนแปลงในทิศทางและระดับของตัวแปรทางเศรษฐกิจ ตลอดจนปัญหาการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของครัวเรือนตัวอย่าง จำนวน 408 ครัวเรือน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน และใช้ค่าสถิติไคสแควร์ สัมประสิทธิ์การถดถอยของคราเมอร์ การวิเคราะห์ความแปรปรวน และวิธีการของฟิชเชอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า ครัวเรือนตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้จากค่าแรงและค่าเงินเดือน และมีรายจ่ายประเภทอาหารและเครื่องดื่มมากที่สุด โดยมีรายได้เฉลี่ย 12,480.6 บาทต่อครัวเรือน และรายจ่ายเฉลี่ย 12,087.2 บาทต่อครัวเรือน ซึ่งต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยเล็กน้อย หนี้สินในระบบ 120,156.1 บาทต่อครัวเรือน ที่มาจากการกู้ยืมธนาคารพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และธนาคารออมสินตามลำดับ และหนี้สินนอกระบบ 14,595.99 บาทต่อครัวเรือน โดยวัตถุประสงค์การก่อหนี้ส่วนใหญ่เพื่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน ค่าใช้จ่ายในการศึกษาของสมาชิก และลงทุนทำเกษตรและประมงตามลำดับ

เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์กับทิศทางการลดลงของผลผลิต การลดลงของรายได้ และการเพิ่มขึ้นของหนี้สิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.05 ความสัมพันธ์เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของคราเมอร์ เท่ากับร้อยละ 17.0, 11.9 และ 13.6 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่กับระดับการลดลงของผลผลิต ระดับการลดลงของรายได้ และระดับการเพิ่มขึ้นของหนี้สิน มีความสัมพันธ์เท่ากับร้อยละ 60.3, 51.3 และ 45.2 ตามลำดับ ขณะที่การออกไม่มีความสัมพันธ์กับเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของครัวเรือน มีปัญหาภาพรวมในระดับมาก โดยกิจกรรมการแลกเปลี่ยนมีระดับปัญหามากกว่ากิจกรรมอื่น ๆ ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างกลุ่มพื้นที่และระดับปัญหาการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ด้วยวิธีการของฟิชเชอร์พบว่า ประเด็นปัญหาที่มีความแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.05 คือ ปัญหาสินค้าราคาแพง รายได้ไม่เพียงพอต่อการบริโภค เงินทุนหมุนเวียนไม่เพียงพอในการผลิต ค่าใช้จ่ายในการขนส่งที่เพิ่มขึ้นและขาดตลาดรองรับผลผลิต โดยกลุ่มพื้นที่ซึ่งมีจำนวนครั้งของเหตุการณ์ความไม่สงบสูง มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาดังกล่าวสูงกว่ากลุ่มพื้นที่อื่น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย คือ ภาครัฐควรแสวงหาช่องทางในการเพิ่มรายได้ โดยการสร้างงานหรืออาชีพเสริม การรวมกลุ่มอาชีพทางด้านเกษตรและประมง การจัดระบบสวัสดิการสังคม รูปแบบพิเศษขึ้นเฉพาะพื้นที่ให้แก่ครัวเรือน ซึ่งได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล จัดตั้งศูนย์ประสานงานจากนักลงทุนจากในแต่ละประเทศ เพื่อเพิ่มการจ้างงานให้แก่ประชาชนในพื้นที่ และการขยายตัวของธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้ง ต้นน้ำและปลายน้ำ ตลอดจนการเพิ่มบทบาทสถาบันการเงินของรัฐ สหกรณ์ และกองทุนหมู่บ้าน เพื่อรองรับความต้องการเงินทุน และปรับโครงสร้างหนี้ของระบบของภาคครัวเรือน.